

Helyünk a világban

Kis ország vagyunk — vélekedik a legtöbb magyar, ha hazánknak a világban elfoglalt helyéről elmélkedik. Valójában, a népesség számát tekintve, a világ országainak csak egyharmada nagyobb hazánknál, a 34 európai ország közül pedig csupán 13. Eddig nem alakult ki az egy főre jutó nemzeti jövedelem és az életszínvonal nemzetközi összehasonlításának megbízható módszere, de legszerényebb becslések alapján is kétségtelen, hogy e téren hazánk egyike azoknak az ipari országoknak, amelyek aránya a világ összes országához képest mintegy 15 százalék. Ugyanakkor ebben a csoportban is igen nagy különbségek mutatkoznak, s a magyar népgazdaság itt a közepesen fejlettek közé tartozik.

Az elmúlt negyed század folyamán Magyarország bizonyos nemzetközi tekintélyre tett szert, olyanra, amivel sem az osztrák—magyar monarchia időszakában, sem a két világháború között nem rendelkezett. Az utóbbi két évben különösen gyakori, hogy szocialista, nyugati és fejlődő országok államfői, miniszterelnökei és egyéb vezető személyiségei látogatnak el hozzánk, vagy vendégül látják a mi állami, pártvezetőinket.

A kelet—nyugati politikai feszültségek és a világ gazdasági válsághelyzetek megnövekedése idején miképpen tudta a Magyar Népköztársaság politikai és gazdaságdiplomáciai mozgáskörét növelni?

Ennek egyik alapvető oka, hogy Magyarország viszonylag korrekten megbízható és — ami a nemzetközi kapcsolatokban igen jelentős — következetes, tehát kiszámítható politikai partner. Egységes a Varsói Szerződés, a KGST többi országával, s kész az együttműködésre minden állammal, párttal és mozgalommal, amely a békéért tevékenykedik.

Bár a magyar népgazdaság a hetvenes évek közepére óta — a kelet—nyugati politikai feszültségek növekedése, a világ gazdasági válság és az intenzív gazdaságnövekedési szakaszra való áttérés követelményének egyidejű jelentkezése miatt — nehéz helyzetbe került, maradéktalanul elegendő tesz nemzetközi fizetési kötelezettségeinek. Bebizonyosodott az is, hogy képesek vagyunk a gazdaságpolitikai hibákat korrigálni. Az energia—nyersanyagár-robbanás, továbbá a nyugati keresletváltás annak idején, 1974-ben, dollárszámlálású kereskedelmi mérlegünkben 600 millió dolláros passzívumot okozott. Ezt tetézte, hogy a következő években az életszínvonal és a vállalati beruházások volumene tovább növekedett, anélkül, hogy nem rubelszámlálású kivitelnél követni tudta volna behozatalunkat. Ezt az irányzatot sikerült megfordítani 1980-ban, és 1981-ben nem rubelszámlálású kereskedelmi mérlegünk már nagyjából kiegyenlített volt, 1982-ben pedig 17, 1983-ban 23 milliárd forint többlettel zárult. S az elmúlt évben konvertibilis devizákban mutatkozó adósságállományunk is csökkent.

Bemutatkozik az AIESEC magyar tagozata

Magyarország immár 12 éve tagja a *Közgazdászhallgatók nemzetközi szervezetének*, az AIESEC-nek.

A szervezetet 1949 márciusában azzal a szándékkal alapították meg hét nyugat-európai ország 12 egyetemének diákjai, hogy a tagországok közötti baráti és szakmai kapcsolatokat ápolják. A tagok feladata, hogy tájékoztatassák egymást tanulmányi körülményeikről, elősegítsék az egymás közötti tapasztalatcserét, és kölcsönösen megsegrezzék a külföldi diákok szakmai gyakorlatait. Az AIESEC ma már a világ legnagyobb — 59 tagországot számláló — szakmai diákszervezete. Munkaformái igen változatosak, a szakmai cseregyakorlatokon túl nemzetközi szemináriumok, tanulmányi körutak, a végzős diákok elhelyezkedését segítő „ál-lásbörzék” lebonyolítása is szerepel programjai között.

Magyarország — Csehszlovákia, Lengyelország és Jugoszlávia mellett — a negyedik szocialista országgént 1972-ben csatlakozott az AIESEC-hez. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói mellett részt vesznek munkájában a Janus Pannonius Tudományegyetem, a Külkereskedelmi Főiskola, a Pénzügyi és Számviteli Főiskola és a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola diákjai is.

1984-ben kiemelkedő magyar sikert hozott: *Sarlós Gábor*, a Magyar Közgazdászhallgatók Egyesületének elnökét egy évre megválasztották az AIESEC három elnökhelyettese egyikeként. „*Rossz hírem van: egy évre Brüsszelbe kell jönnöd*” — e szöveg egy Brüsszel—Budapest viszonylatú távhívásban volt hallható 1984. május 19-én. Apró néma csönd követte, a hívott fél ugyanis levegő után kapkodott meglepetésében, majd egy „*Nem is tudom elhinni!*” kiáltással tudtára adta a jó hírt: a közlő AIESEC-főtitkárnak: nagyon is pontosan érti, hogy ezennel a három főtitkárhelyettes egyikeként tekintheti magát.

Magyarország eleget tett — az időközben igen magasra emelkedett kamatlábak ellenére is — mindenkorai külföldi fizetési kötelezettségeinek, és nem kérte hiteleinek átütemezését, amint azt számos más, eladósodott ország megtette. Ez viszont azzal a követelménnyel jár, hogy a nemzeti jövedelem néhány százalékkal csökkentett értékét lehet csak belső felhasználásra fordítani, továbbá, hogy a bruttó hazai termék évenként csupán 1—2 százalékkal növekedhet. Ez a tudatos gazdaságpolitika tette lehetővé, hogy csatlakozzunk a Nemzetközi Valutalapoz és a Világbankhoz, ami kedvezően hat vissza a hitelfelvételi lehetőségekre, továbbá azt, hogy hazánk megbízható adós maradjon. A lelassult gazdaságnövekedés kétségtelenül nehezíti termelési és kiviteli szerkezetünk szükséges átalakítását, de ennél sokkal nagyobb kárt okozott volna, ha fizetésképtelenséget jelentünk be. Ilven esetben ugyanis romlanak a hitelfelvételi lehetőségek, szigorodnak a feltételek, és a gazdaság kényszerpályára kerülhet.

Igen előnyösen befolyásolta népgazdaságunk megítélését, hogy mezőgazdaságunk nem csupán a lakosság ellátását és a kivitelt fedezi, hanem a hústermelésben és a növénytermesztés egyes szektoraiiban Dánia és Hollandia után Európában a leghatékonyabbnak számít.

A gazdaságirányítási rendszer korszerűsítése, politikai rendszerünk demokratikus irányú továbbfejlesztése, párosulva azzal a világszerte elismertténnel, hogy hazánkban szilárd a belpolitikai helyzet, megvancsak egyik forrása a bizalomnak.

Elismert tény, hogy Magyarország maradéktalanul megvalósítja a helsinki záróokmány ajánlásait, sőt sok tekintetben kezdeményezőn lép fel, így például az utazások kölcsönös megkönnyítése, a fiatalok turizmusa és hasonló érdekekben. Nemzetiségi politikánkat a lenini elvek vezérlik, feszültségek nincsenek. Bebizonyosodott, hogy a szocialista állam az egyházakkal igen jó kapcsolatot tud kialakítani, s így például a Lutheránus Világszövetség budapesti nagygyűlése az első volt, amit szocialista országban tartottak. A különböző egyházak és felekezetek együttműködnek az állammal és egymással, a béke érdekében; marxisták és hívők együtt munkálkodnak társadalmunk előrehaladásán.

A világban elfoglalt helyünket tovább kell javítanunk, és erre képesek is vagyunk. Nagy erőfeszítéseket igényel a nemzetközi fizetőképesség és az életszínvonal megőrzése, illetőleg a későbbi életszínvonal-emelkedés megalapozása, ami csak a népgazdaság hatékonyságának fokozásával érhető el. Ez nemcsak gazdasági feladat. El kell érünk, hogy az oktatás, a képzés, a szervezés fejlesztésével olyan mobilitás jöjjön létre társadalmunkban, amely kellően rugalmas reagálásra ad módot, másfelől megsokszorozza a kreativitást, az innovációs készséget. Ilven módon jobb egyensúly alakul ki a között, amit a külvilágtól igénylünk, és amit oda adni tudunk.

GYOVAI GYULA,
a Magyar Külügyi Intézet
igazgatója

FONTOS SÁNDOR: FLÓRA

Katona Judit

Szegedi anzix

Vén platánok alatt álmodunk, feszes kék ég alatt, festő és poéta.
Mít ér a lét Juhász Gyula óta,
jut-e békesség s kinek kell a vers?

Itt őrhelyünkre nem állhat senki más!
Ring a korzó lassú, lágy ütemre,
tűntet a csönd, mintha ünnepelne:
őszakokon rügy lobog, lila láng.

Itt öröklött a bánat és a gond,
a pusztulás mindig gyökérig hatol,
nefeleics bíbor tulipán tolong

májusokban és harsány, friss öröm,
melyből kevés jut, Arcunknak repül
s Hitchcock galambja vezérik a fűvön.

Fenyvesi Félix Lajos

Levél a Tour de France-ról

KÓ ANDRÁSNAK

Mint az augusztusi szél, úgy suhan a sok piros-kék-zöld kerékpár,
s versenyt futnak vele az ünneplő városok,
a földszített házak, a kíváncsi kapuk.
Ezüst-húrú küllők fémes csengése száll!
Illatos búzatáblák nyújtóznak utánunk,
falucskák nvargal keresztül az elszánt csapat,
szűk utcák lejtőin egy-egy percre megpihennek.
Sűrű nád-pillait fölnyitva ámulva néz bennünket a tó, és hegyek hajolnak fölénk, erős vállakon bazalt-katedrálisok, kő-orgonák, borospüncék.
Alencontól La Mansie egy foltos fejű fehér vizsla lohol utánunk: itt Barteau vezet, óriás hordót csapolnak tiszteletünkre, feljön a csillag is halovány lámpásnak, diák, apáca, kövér kofa, kalauz, tánctanár nagy kosárban friss gyümölcsöt hoznak sietve, s felroppen egy hamuszín hattvó: az est, szárnyaira fekteti a fáradt férfiakat!
És másnap hajtás Nantesig, 192 kilométeren át, azután 338 majd 220 kilométer az öldöklő táv.
Repül ég föld, mint sebes gondolat,
Sóízü szellő paskolva arcunk.
Csókot dobálnak Bordeaux mosolygó szűzei,
Meredek sziklaúton megyünk, alattunk rég halott légiók elfeledett harcász névrosznak.
Morzine, Crans Montana, Pantin,
Narancsfa hajol elénk, de nincs idő, tépni kell tovább és tovább a közelgő cél felé.
A széles mező felett madárrai köröz,
A dübörgő hídak még a háborúban lőtték össze.
Kis kertek bódító szagával ziháló tudónk teleszíviuk, és az már ott a tündöklő Párizs,
a város-rengeteg ölelő karokkal vár,
fény-kürtök zengnek: örökre megmarad bennem ez a gyönyörű pillanat.
A koszorút a francia FINON nyakába akasztották, de a többiek. Hinault és Lemond nevét se feledd — csodálatos fiú mind a három!

Andrássy Lajos

Míg jött a busz . . .

Ezen ne vess, — utólag már ha tudsz:
a csillagokkal kivet é é alatt a vibráló fényű lámpák közt a szó úgy foltt belőled mint a tiszta mag a félrebillent zsákból, áradó szép lendülettel elmondtad — igaz? — amit tíz éve (nap-mint nap futunk egymásnak s ülünk órákat a jó társak között is!) nem mondtál soha!
Fontolgomat: most hány évig lehet őriznem azt a választ amivel adós maradtam. Nándi, mert hiszen kérdésed még a busz mögött lebeg mióta páros csillagok alatt tova söpörtél...
Ei, milven dolog így mérni szét a sót s a kenvert: a só velem? — s a kenvér teveled?
Am lelked csücske kezemben maradt.

M. G.